

Svar på skriftligt spörsmål om att påverka Turkiet och Azerbajdzjan för att trygga de politiska fångarnas mänskliga rättigheter

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål 452/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Jussi Saramo /vänst:

Hur ämnar Finlands regering bidra till att de beslut om Turkiet och Azerbajdzjan som nämns i Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheternas motiveringar verkställs och

ämnar Finlands regering försöka påverka förbättringen av situationen för de mänskliga rättigheterna i Turkiet och Azerbajdzjan så att de politiska fångarna släpps och så att journalister, politiker samt de som försvarar de mänskliga rättigheterna i fortsättningen kan arbeta utan rädsla för att bli fängslade?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Finland försvarar kraftigt det internationella regelbaserade systemet och multilateral verksamhet. Att respektera och främja de mänskliga rättigheterna, demokratin och rättsstatsprincipen är grunden för Finlands verksamhet inom såväl bi- som multilaterala förhållanden. Att stöda människorättsförsvararna är ett centralt tema i Finlands internationella människorättspolitik. I vår verksamhet verkställer vi Europeiska unionens (EU) och de nationella riktlinjerna för människorättsförsvararna och vi uppmanar andra till att göra likadant. Människorättsförsvarararbetet var ett av de prioriterade områdena i vår människorättspolitik även under EU-ordförandeskapsperioden. Såväl EU, Europeiska rådet (ER), Förenta nationerna (FN) som Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) är viktiga forum för Finlands människorättspolitik även vad gäller Turkiet och Azerbajdzjan.

Finland verkar konstruktivt i Turkiet i frågor kring rättsstaten och mänskliga rättigheter, både bilateralt och via EU. Finland följer hur de mänskliga rättigheterna (inkl. yttrandefriheten) utvecklas i Turkiet, håller kontakten med olika branschaktörer inkl. medborgarorganisationer och lyfter upp rättsstats- och människorättsfrågor i diskussioner på olika nivåer. I början av året gav Finland Turkiet rekommendationer i FN:s råd för mänskliga rättigheter vid granskningen av medlemsstaternas människorättsituationer och betonade säkerställandet av medborgarsamhällets (inkl. människorättsförsvararnas) verksamhetsfrihet. Finland deltar även i rättegångar som behandlar mänskliga rättigheter i Turkiet tillsammans med andra stater med samma åsikt. EU för en dialog med Turkiet om rättsstats- och människorättsfrågor samt strävar efter att främja en positiv utveckling trots de befintliga utmaningarna.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 452/2020 rd

Finland påverkar förbättrandet av människorättssituationen i Azerbajdzjan genom dialog och via internationella organisationer. I det bilaterala samarbetet med Azerbajdzjan behandlar Finland regelbundet utmaningarna i människorättsläget i Azerbajdzjan och betonar särskilt yttrande-, mötes- och föreningsfriheten. EU och Azerbajdzjan förhandlar som bäst om ett nytt omfattande samarbetsavtal som ersätter det nuvarande samarbetsavtalet (Partnership and Cooperation Agreement). I förhandlingarna är EU:s prioriterade områden reformen av rättsväsendet, avlägsnandet av korruption, respekten för de mänskliga rättigheterna och mediernas frihet.

Inom ER försvarar Finland konsekvent journalisternas, de politiska fångarnas och människorättsförsvararnas ställning samt yttrandefriheten som ett centralt element i det demokratiska samhället. Dessa meddelanden betonas för Turkiets och Azerbajdzjans del särskilt under tillsynsmötena för verkställandet av besluten från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna) samt vid diskussionerna om de prioriterade områdena i ER-samarbetet med dessa stater. För Azerbajdzjans del deltar Finland i diskussionerna om landets fullgörande av medlemskyldigheterna i ER och betonar behovet av att förbättra särskilt de politiska fångarnas och människorättsförsvararnas situation.

Enligt artikel 46 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna är ER:s ministerkommitté ansvarig för att övervaka verkställigheten av domar från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna. Under specialsessionerna som ordnas fyra gånger om året diskuterar ministerkommittén med svaranderegeringarna de åtgärder som verkställandet av domarna förutsätter. Domen om Khadija Ismayilova har blivit slutgiltig den 10 april 2019 och domen om Osman Kavala den 11 maj 2020. Ministerkommittén förutsätter att svaranderegeringarna gör upp verksamhetsplaner för verkställandet av domarna inom sex månader från att domarna har blivit slutgiltiga.

Ministerkommittén diskuterar verkställandet av domen som gäller Osman Kavala under sitt möte den 1–3 september 2020. Kalavas rättshjälpsbiträden har den 22 maj 2020 närmat sig Europarådets sekretariat med brev och bett ministerkommittén kräva att Kavala omedelbart släpps fri. I skenet av dagens uppgifter är det motiverat för Finlands regering att ställa sig bakom det nämnda kravet. Vad gäller Ismayilovas dom vet vi inte ännu när ministerkommittén kommer att diskutera verkställandet av den. Regeringens syfte är att även för den här domens del fortsätta sin verksamhetslinje som försvarar yttrandefriheten och journalisternas säkerhet.

Finland försvarar även verksamheten inom plattformen som ER upprätthåller som skydd för journalister och deras säkerhet (Platform to promote the protection of journalism and safety of journalists).

Helsingfors 17.6.2020

Utrikesminister Pekka Haavisto